

แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา
สำหรับสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกระบี่

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษา)

ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานำร่อง พ.ศ.2568
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2569)

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระบี่

คำนำ

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการและกลไกในการตรวจสอบ ประเมิน เรียนรู้ และปรับปรุงระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมั่นใจว่าสถานศึกษาบริหารและจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนทุกคนบรรลุคุณภาพในทุกขั้นตอนตามหลักสูตร ที่มุ่งหวังการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อขยายผลไปสู่การปฏิรูปการศึกษาของประเทศในวงกว้าง

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. ๒๕๖๔ สำหรับให้สถานศึกษานำร่อง พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกระบี่ ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ บทนำ ส่วนที่ ๒ มาตรฐานการศึกษา คำอธิบาย และระดับคุณภาพ ส่วนที่ ๓ แนวทางการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้เกิด ความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดกระบี่มีคุณภาพได้มาตรฐาน

คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกระบี่ หวังว่าสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกระบี่ทุกสังกัด จะได้รับประโยชน์จากการศึกษาเอกสารฉบับนี้ใช้เป็นแนวทาง ในการกำหนดกรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่เป้าหมายตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดรวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ทั้งนี้ขอขอบคุณผู้บริหาร ครู อาจารย์ ศึกษานิเทศก์ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารฉบับนี้ให้สมบูรณ์ สามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกระบี่

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑	บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒	มาตรฐานการศึกษา คำอธิบาย และระดับคุณภาพ - มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๗
ส่วนที่ ๓	แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	๓๒
คณะทำงาน		๓๕

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาไว้เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพ กฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัติ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ ๑) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่น ๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา ๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ ๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวคณะกรรมการขับเคลื่อนมีหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงาน ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และติดตามสถานศึกษานำร่องเพื่อให้จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและเกิดการพัฒนา นวัตกรรมการศึกษา ออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องต่อไป

ความสำคัญและความจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นมาตรฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาโดยองค์รวม การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพ เพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด การกำหนดให้มีมาตรฐาน การศึกษาจึงเป็น การให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา ๒ ประการ ได้แก่ ๑) สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์ เปรียบเทียบกับ มาตรฐานซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน ๒) มาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนา คุณภาพการศึกษาไป ในทิศทางใด นอกจากนี้ การกำหนดมาตรฐานยังเป็นการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจน ให้กับครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็น แนวทางหนึ่งในการร่วมมือ รวมพลัง เพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนด มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการ พัฒนาทุนมนุษย์และเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคนต้อง รับรู้และปฏิบัติงานในหน้าที่

ที่รับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดและร่วม รับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น (Accountability) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๖๑)

มาตรฐานการศึกษามีประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ผู้เรียน ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตนเองตามความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติว่าต้องการคนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร จะทำอย่างไรจึงจะเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษา กำหนด

๒. ครู ใช้มาตรฐานเป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองตามคุณลักษณะและคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้ผู้เรียน มีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้

๓. ท้องถิ่นและสถานศึกษา ใช้มาตรฐานเป็นแนวทางร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้

๔. ผู้ปกครอง ประชาชน และผู้นำชุมชน ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชนได้ รับทราบ กระบวนการจัดการศึกษาการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้คนไทยในท้องถิ่นเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้การจัดการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

๕. ประเทศชาติ ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือที่ทำให้ทุกองค์กรที่เป็นองค์ประกอบของระบบการศึกษา ขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน สู่เป้าหมายเดียวกัน และทำให้เกิดภาพการจัดการศึกษาที่มีความหมาย

แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัด กระบี่

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการและกลไกในการตรวจสอบ ประเมิน เรียนรู้ และปรับปรุงระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทุก ฝ่ายมั่นใจว่าสถานศึกษาบริหารและจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนทุกคนบรรลุคุณภาพใน ทุกขั้นตอนตาม หลักสูตร ที่มุ่งหวังการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อขยายผลไปสู่ การปฏิรูปการศึกษาของประเทศในวงกว้าง จึงกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สะท้อนคุณภาพการศึกษาไว้ ๓ มาตรฐาน ได้แก่ KQ๑ : คุณภาพของผู้เรียน มี ๒ ประเด็นพิจารณา คือ ๑) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียนและ ๒) ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ KQ๒ : การบริหารการจัดการคุณภาพการศึกษา มี ๘ ประเด็นพิจารณา คือ ๑) วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ๒) ระบบการจัดการคุณภาพการศึกษา ๓) การบริหารหลักสูตร ๔) การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ๕) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ /การจัดประสบการณ์ ๖) จัดระบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ๗) ระบบสนับสนุนของฝ่ายวิชาการ ๘) ระบบสนับสนุนของฝ่าย ทวิไป และ KQ๓ : กระบวนการบริหารและการจัดการเรียนรู้ (ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ) มี ๕ ประเด็นพิจารณา คือ ๑) จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ๒) จัดกระบวนการ เรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ๓) มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ๔) ตรวจสอบและ ประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ๕) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ดังนั้นการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจึงนำมาประยุกต์กับแนวคิด การทำงานเป็นกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร (PDCA) ของเดมมิ่ง ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Planning) ปฏิบัติตามแผน (Doing) ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

(Checking) และการพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ (Action) โดยมีลักษณะเป็นวงจรต่อเนื่องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

๑. เพื่อตรวจสอบคุณภาพและผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๒. เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจวางแผนพัฒนาละปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

๓. เพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๔. เพื่อนำข้อมูลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self assessment report)

๕. เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

เพื่อให้คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเกิดขึ้นจริง และทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกิดความมั่นใจในคุณภาพดังกล่าวสถานศึกษามีภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการเป็นพื้นฐาน ๒ เรื่อง ดังต่อไปนี้

ภารกิจที่ ๑ จัดระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่ก่อให้เกิดคุณภาพที่ต้องการตามหลักสูตรได้จริง

ภารกิจที่ ๒ ตรวจสอบ ประเมินและกำหนดแนวทางในการปรับปรุงระบบการบริหารคุณภาพการศึกษา ประจำปี ในระดับสถานศึกษา โดยเปิดเผยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับรู้จนเกิดความมั่นใจในระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ภารกิจที่ ๑ สถานศึกษาจัดทำระบบการบริหารคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ ระบบหลักในการบริหารคุณภาพการจัดการศึกษา และส่วนที่ ๒ ระบบสนับสนุนทั่วไป โดยแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ ๑ ระบบการบริหารคุณภาพการจัดการศึกษา ประกอบด้วยระบบย่อย ๓ ระบบ คือ

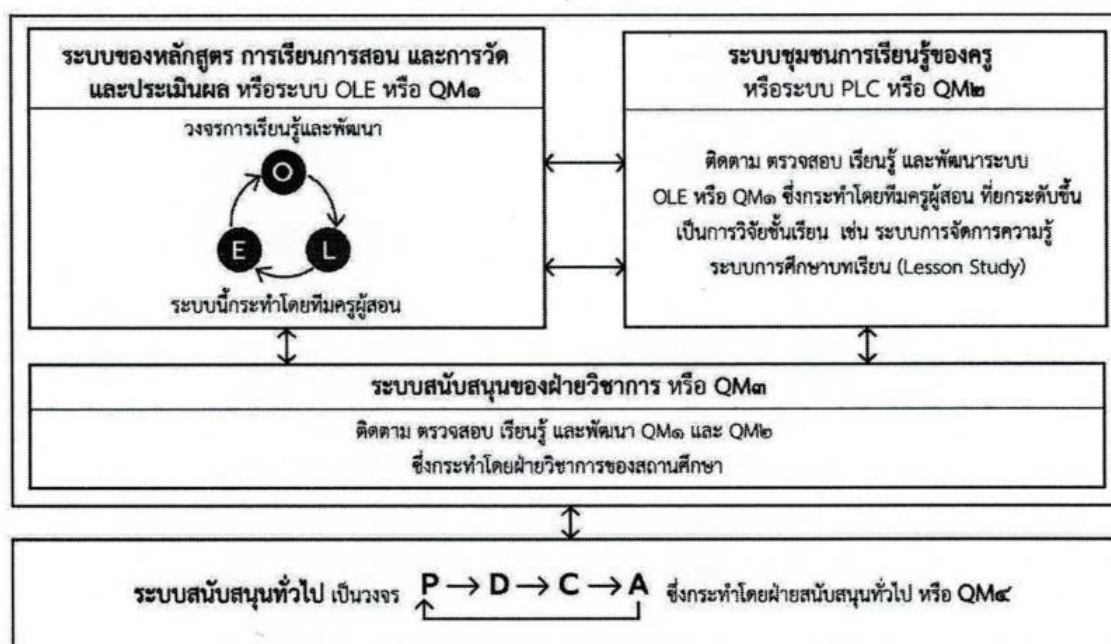
๑) ระบบของหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล หรือระบบ OLE ซึ่งเทียบ เท่ากับ ระบบผลิตของวิสาหกิจทั่วไป ในที่นี้เรียกว่า Quality Management ๑ (QM๑)

๒) ระบบชุมชนการเรียนรู้ของครู ซึ่งเรียกว่า Professional Learning Community (PLC) ในที่นี้เรียกว่า Quality Management ๒ หรือระบบ QM๒ ระบบนี้มีไว้เพื่อติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน เรียนรู้ และปรับปรุงระบบ OLE หรือระบบ QM๑

๓) ระบบสนับสนุนของฝ่ายวิชาการ ในที่นี้เรียกว่า Quality Management ๓ (QM๓) ระบบนี้มีไว้เพื่อติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน เรียนรู้ และปรับปรุงระบบ OLE หรือระบบ QM๑ และระบบ PLC หรือระบบ QM๒

ส่วนที่ ๒ ระบบสนับสนุนทั่วไป มี ๑ ระบบย่อย คือ ระบบสนับสนุนทั่วไป ระบบสนับสนุนทั่วไปในที่นี้เรียกว่า Quality Management ๔ หรือระบบ QM๔ ระบบนี้มีไว้เพื่อให้ การสนับสนุนทั่วไปในสถานศึกษา เช่น การสนับสนุนที่เกี่ยวกับอาหาร สุขภาพอนามัย อาคารสถานที่ความปลอดภัย เพื่อให้ระบบ QM๑ QM๒ และ QM๓ ดำเนินไปอย่างเรียบร้อย ระบบ QM๔ นี้มีลักษณะเป็นการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ หรือระบบวงจรคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินงาน (Do) การตรวจสอบประเมิน (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

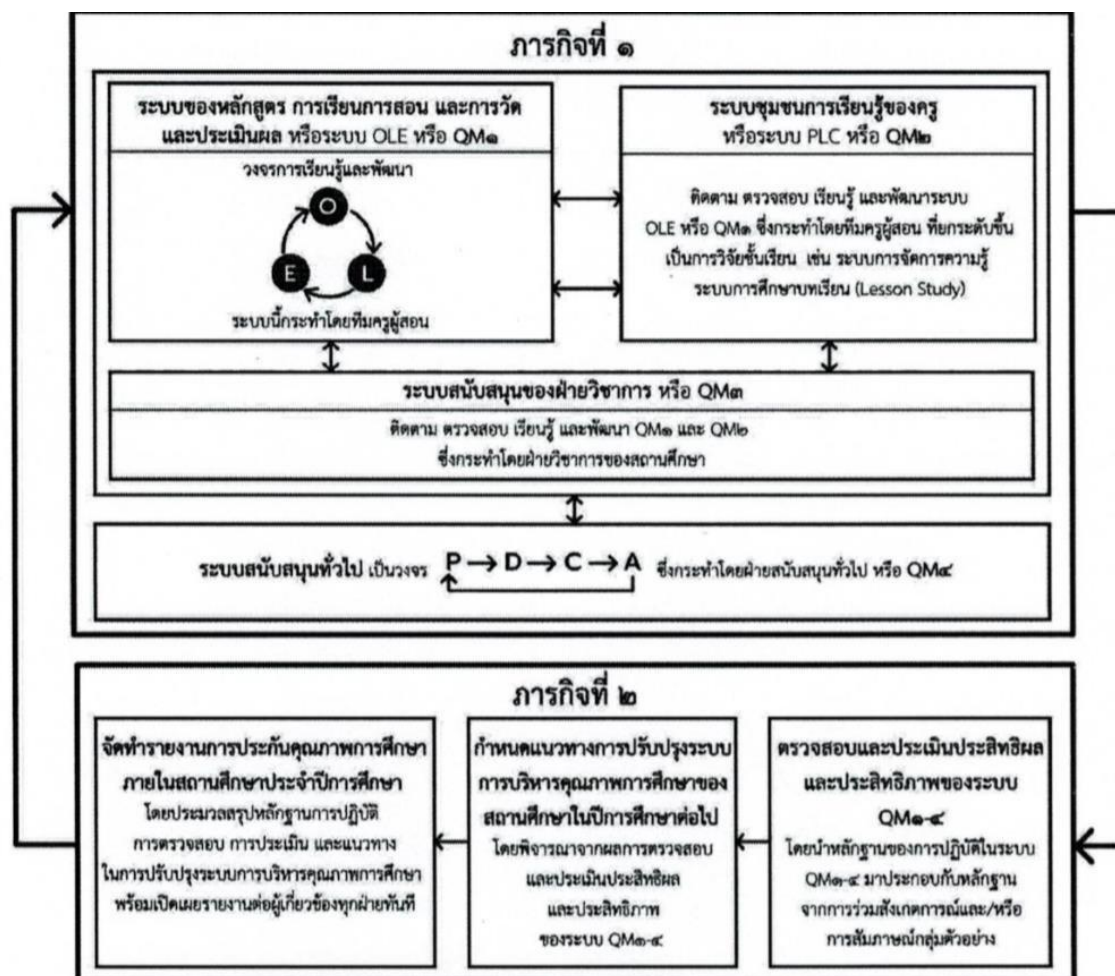
โครงสร้างความสัมพันธ์ของระบบย่อย ทั้ง ๔ ระบบ

แผนภาพที่ ๑ ระบบการบริหารคุณภาพการศึกษา

ภารกิจที่ ๒ สถานศึกษาต้องตรวจสอบ ประเมิน และกำหนดแนวทางในการปรับปรุงระบบการ บริหารคุณภาพการศึกษาประจำปีในระดับสถานศึกษาขึ้น โดยมีการดำเนินการเป็นระยะตลอดปีการศึกษา และเปิดเผยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับรู้จนเกิดความมั่นใจในระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา งานในส่วนนี้เป็นการนำหลักฐานของการปฏิบัติในระบบ QM๑-๔ มาประกอบกับหลักฐาน จากการร่วมสังเกตการณ์ และ/หรือการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการตรวจสอบและประเมินประสิทธิผลและ ประสิทธิภาพของระบบ QM๑-๔ จากนั้นนำผลการตรวจสอบและประเมินดังกล่าวมาพิจารณาเพื่อให้เกิดเป็น แนวทางการปรับปรุงระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในปีการศึกษาต่อไป สุดท้ายให้สถานศึกษาดำเนินการประมวลสรุปหลักฐานการปฏิบัติ การตรวจสอบ การประเมินและ แนวทางในการปรับปรุงระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาออกมาเป็นรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาประจำปีการศึกษา และนำแนวทางของการปรับปรุงทั้งหมดเข้าสู่กลไกในการขับเคลื่อนการ บริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพร้อมเปิดเผยรายงานดังกล่าวต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทันที

สรุปกรอบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ทั้งภารกิจที่ ๑ จัดระบบการบริหารคุณภาพการศึกษา และภารกิจที่ ๒ ตรวจสอบ ประเมินและกำหนดแนวทางในการปรับปรุงระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาประจำปี อย่างต่อเนื่องในทุกๆปีการศึกษา ดังแผนภาพที่ ๒

แผนภาพที่ ๒ กรอบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการจัดทำเอกสาร

๑. เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นสำหรับสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพของของสถานศึกษาตามกรอบมาตรฐานการศึกษาาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. ๒๕๖๔ และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๒. เอกสารฉบับนี้จัดทำเพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด และใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๓. โครงสร้างของเอกสารประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ บทนำ ส่วนที่ ๒ มาตรฐานการศึกษา คำอธิบาย และระดับคุณภาพ และส่วนที่ ๓ แนวทางการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๔. ให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

๔.๑ การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคน ได้รับมอบหมาย

๔.๒ การประกันคุณภาพมุ่งพัฒนางานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นเพราะผลการพัฒนาของแต่ละคนก็คือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา

๔.๓ การประกันคุณภาพเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำเพื่อเตรียมรับการประเมินเป็นครั้งคราวเท่านั้น

๔.๔ การประกันคุณภาพต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่สามารถว่าจ้างหรือขอให้บุคคลอื่น ๆ ดำเนินการแทนได้

๔.๕ การประกันคุณภาพต้องเกิดจากการยอมรับและนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ส่วนที่ ๒

มาตรฐานการศึกษา คำอธิบาย และระดับคุณภาพ

การพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีแนวคิดที่ต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริง ประเมินได้จริง กระชับ และจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้ เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพครู มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ สถานศึกษานำร่อง พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับ กำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐานมี ๕ ระดับ คือ ระดับยอดเยี่ยม ระดับดีเลิศ ระดับดี ระดับปานกลาง และระดับกำลังพัฒนา รายละเอียดของมาตรฐานการศึกษา แต่ละระดับประเด็นพิจารณา และระดับคุณภาพ ดังนี้

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษา)

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดกระบี่ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

๑.๑.๑ ด้านสมรรถนะพื้นฐาน (วิทย์ คณิต อังกฤษ ไทย)

๑.๑.๒ ด้านสมรรถนะหลัก

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิดขั้นสูง
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
- ๖) ความสามารถทางทักษะอาชีพ
- ๗) ความสามารถในการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

๑.๒ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑.๒.๑. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม จุดเน้นของสถานศึกษา

๑.๒.๒ ความภูมิใจในท้องถิ่นความเป็นไทย

๑.๒.๓ การยอมรับการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขบนพื้นฐานความหลากหลายของอาชีพ และความแตกต่างของสังคมพหุวัฒนธรรม

๑.๒.๔ สุขภาวะทางร่างกาย อารมณ์ และจิตสังคม

มาตรฐานที่ ๒ การบริหารการจัดการคุณภาพการศึกษา

๒.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์

๒.๒ ระบบการจัดการคุณภาพการศึกษา

๒.๓ การบริหารหลักสูตร

- ๒.๔ การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา
- ๒.๕ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ /การจัด
ประสบการณ์
- ๒.๖ จัดระบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- ๒.๗ ระบบสนับสนุนของฝ่ายวิชาการ
- ๒.๘ ระบบสนับสนุนของฝ่ายทั่วไป

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการบริหารและการจัดการเรียนรู้ (ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ)

- ๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง
- ๓.๒ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
- ๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
- ๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ
- ๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

คำอธิบาย/เกณฑ์การประเมิน

มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพผู้เรียน

ความสามารถและพัฒนาด้านวิชาการของผู้เรียนตามหลักสูตรที่กำหนด ทั้งในด้านสมรรถนะพื้นฐาน (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ) และสมรรถนะหลัก (การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี ทักษะอาชีพ และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม) ซึ่งวัดได้จากคะแนนสอบ การทำกิจกรรม หรือผลงานที่สร้างสรรค์ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษาและสังคมโดยรวม เช่น ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความภูมิใจในท้องถิ่น และการมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตใจที่ดี การประเมินคุณภาพผู้เรียนจึงไม่ใช่แค่การดูจากเกรดหรือคะแนนสอบเท่านั้น แต่เป็นการประเมินแบบองค์รวมที่ครอบคลุมถึงการพัฒนาศักยภาพในทุกมิติ เพื่อให้ผู้เรียนเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพของสังคมในอนาคต ได้แก่

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

พัฒนาการของผู้เรียน ด้านสมรรถนะพื้นฐาน จำนวน ๔ ด้าน ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ และ สมรรถนะหลัก จำนวน ๕ + ๒ ด้าน ได้แก่ การสื่อสาร การคิดขั้นสูง การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี ทักษะอาชีพ ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาระดับชาติ และพื้นที่ มีประเด็นพิจารณา ดังนี้

๑.๑.๑ ด้านสมรรถนะพื้นฐาน(วิทย์ คณิต อังกฤษ ไทย)

๑.๑.๒ ด้านสมรรถนะหลัก

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิดขั้นสูง
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
- ๖) ความสามารถทางทักษะอาชีพ
- ๗) ความสามารถในการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสมรรถนะพื้นฐาน ๔ ด้าน เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ - ผู้เรียน ร้อยละ ๘๕ ขึ้นไป มีผลการประเมินสมรรถนะหลัก ในระดับ ๓ (สามารถ) ขึ้นไป	๑. รายงานผลสัมฤทธิ์สมรรถนะพื้นฐาน ๒. รายงานผลสอบ O-NET ๓. รายงานผลการประเมินสมรรถนะหลักของสถานศึกษา ๔. หลักฐานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
ดีเลิศ	- ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสมรรถนะพื้นฐาน ๔ ด้าน เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔ - ผู้เรียน ร้อยละ ๗๕ - ๘๔.๙๙ มีผลการประเมินสมรรถนะหลัก ในระดับ ๓ (สามารถ) ขึ้นไป	
ดี	- ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสมรรถนะพื้นฐาน ๔ ด้าน เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ - ผู้เรียน ร้อยละ ๖๐ - ๗๔.๙๙ มีผลการประเมินสมรรถนะหลัก ในระดับ ๓ (สามารถ) ขึ้นไป	
ปานกลาง	- ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสมรรถนะพื้นฐาน ๔ ด้าน เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ - ผู้เรียน ร้อยละ ๕๐ - ๕๙.๙๙ มีผลการประเมินสมรรถนะหลัก ในระดับ ๓ (สามารถ) ขึ้นไป	
กำลังพัฒนา	- ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสมรรถนะพื้นฐาน ๔ ด้าน เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ - ผู้เรียน ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ มีผลการประเมินสมรรถนะหลัก ในระดับ ๓ (สามารถ) ขึ้นไป	

๑.๒ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม มีความภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองและเพิ่มคุณค่าของ ความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งภูมิปัญญาไทย ตามศักยภาพของผู้เรียน แต่ละบุคคล การอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างของชาติพันธุ์ที่หลากหลาย ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย มีการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม และการเป็นพลเมืองที่ดีมีประเด็นพิจารณา ดังนี้

๑.๒.๑ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม จุดเน้นของสถานศึกษา

๑.๒.๒ ความภูมิใจในท้องถิ่นความเป็นไทย

๑.๒.๓ การยอมรับการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขบนพื้นฐานความหลากหลายของอาชีพ และความแตกต่างของสังคมพหุวัฒนธรรม

๑.๒.๔ สุขภาวะทางร่างกาย อารมณ์ และจิตสังคม

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมสูงกว่าเป้าหมาย และเป็นแบบอย่างที่ดี - มีส่วนร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมต่อเนื่อง ๓ ปีขึ้นไป และเป็นผู้นำกิจกรรม - ยอมรับและเป็นแกนนำในการสร้างความเข้าใจท่ามกลางความหลากหลาย - สุขภาวะดีเลิศ อารมณ์มั่นคง และเป็นพลเมืองดีสูงกว่าเป้าหมาย	๑. รายงานการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๒. รายงานกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้อง ๓. โครงการทักษะอาชีพ ๔. รายงานภาวะโภชนาการ/สุขภาพ
ดีเลิศ	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมบรรลุตามเป้าหมายและมีความโดดเด่น - มีส่วนร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ - ยอมรับและปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายได้อย่างดี - สุขภาวะสมบูรณ์ อารมณ์เหมาะสม และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	
ดี	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - มีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีตามโอกาส - ยอมรับและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างได้ - สุขภาวะปกติ อารมณ์เหมาะสม และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	
ปานกลาง	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมเป็นไปตามเป้าหมายในบางส่วน - เข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมและประเพณีบ้างตามที่ได้รับมอบหมาย - ยอมรับความแตกต่างได้แต่ยังต้องอาศัยการชี้แนะ - สุขภาวะอยู่ในเกณฑ์ปกติ แต่ยังขาดการแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสม	
กำลังพัฒนา	- ผู้เรียนต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อให้ถึงเป้าหมาย - ไม่ค่อยให้ความร่วมมือหรือไม่แสดงออกถึงความภูมิใจในวัฒนธรรม - ยังไม่สามารถยอมรับหรือปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ - สุขภาวะหรือการแสดงออกทางอารมณ์ยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	

มาตรฐานที่ ๒ การบริหารการจัดการคุณภาพการศึกษา

การบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านวิชาการ ครูผู้สอน และสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน เพื่อให้สามารถผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา รวมถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี มีประเด็นพิจารณา ดังนี้

๒.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ละเป้าประสงค์

๒.๒ ระบบการจัดการคุณภาพการศึกษา

๒.๓ การบริหารหลักสูตร

๒.๔ การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

๒.๕ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ /การจัดประสบการณ์

๒.๖ จัดระบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

๒.๗ ระบบสนับสนุนของฝ่ายวิชาการ

๒.๘ ระบบสนับสนุนของฝ่ายทั่วไป

คำอธิบาย/เกณฑ์การประเมิน

๒.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์

กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาปีการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาความต้องการของชุมชนชุมชนและพื้นที่และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ในการดำเนินการจัดการศึกษาสถานศึกษาต้องจัดให้มีการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนในพื้นที่ สอดคล้องกับบริบทพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมแผนพัฒนาการศึกษาของชาติ และมีการกำหนดระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ชัดเจนสอดคล้องกับบริบทพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา - จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาตรงตามความต้องการของผู้เรียนชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน - การกำหนดระดับคุณภาพการศึกษาเป็นไปได้ในการปฏิบัติและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและพัฒนาการศึกษาของชาติ	๑. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๒. แผนปฏิบัติการประจำปี
ดีเลิศ	- สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา - จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาตรงตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง - การกำหนดระดับคุณภาพการศึกษาเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ดี	- สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ชัดเจนสอดคล้องกับบริบทพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา - การกำหนดระดับคุณภาพการศึกษาเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	
ปานกลาง	- สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ ชัดเจนสอดคล้องกับบริบทพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	
กำลังพัฒนา	สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ไม่ ชัดเจน ไม่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	

๒.๒ ระบบการจัดการคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผน พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การบริหารเชิงกลยุทธ์ การนำแผนสู่ปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทาง วิชาการ มีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศ ภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาบุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง พัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการคุณภาพที่ชัดเจน มี ประสิทธิภาพสูง ส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษาบรรลุ ตามมาตรฐานของสถานศึกษาในระดับสูง - ผู้บริหารแสดงความเป็นผู้นำทางวิชาการและใช้รูปแบบ การบริหารเชิงกลยุทธ์อย่างเด่นชัด - มีการจัดระบบนิเทศภายใน อัตรากำลัง ทรัพยากร และ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ - ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและร่วมรับผิดชอบ - มีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนางานอย่าง ต่อเนื่องจนเกิดเป็น "นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา" ที่ สามารถเป็นแบบอย่าง (Best Practice) ให้กับสถานศึกษา อื่นได้	๑. รูปแบบ วิธีการบริหาร จัดการ ๒. แผนปฏิบัติการประจำปี ๓. คู่มือมาตรฐานการศึกษา ๔. แผนการนิเทศภายใน
ยอดเยี่ยม	- สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการคุณภาพที่ชัดเจน มี ประสิทธิภาพสูง ส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษาบรรลุ ตามมาตรฐานของสถานศึกษาในระดับสูง - ผู้บริหารแสดงความเป็นผู้นำทางวิชาการและใช้รูปแบบ การบริหารเชิงกลยุทธ์อย่างเด่นชัด - มีการจัดระบบนิเทศภายใน อัตรากำลัง ทรัพยากร และ	๑. รูปแบบ วิธีการบริหาร จัดการ ๒. แผนปฏิบัติการประจำปี ๓. คู่มือมาตรฐานการศึกษา ๔. แผนการนิเทศภายใน

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
	ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ - ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและร่วมรับผิดชอบ - มีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็น "นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา" ที่สามารถเป็นแบบอย่าง (Best Practice) ให้กับสถานศึกษาอื่นได้	
ดีเลิศ	- สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการคุณภาพที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา - ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการและใช้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์อย่างเป็นรูปธรรม - มีระบบนิเทศภายใน อัตราค่าจ้าง ทรัพยากร และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ - ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาอย่างเข้มแข็ง - มีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานอย่างต่อเนื่องส่งผลให้งานมีพัฒนาการอย่างเห็นได้ชัด	
ดี	- สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการคุณภาพที่เป็นระบบตามมาตรฐานที่กำหนด - ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้นำทางวิชาการและมีการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ - มีการดำเนินงานด้านอัตราค่าจ้าง ทรัพยากร ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการนิเทศภายในตามแผนที่วางไว้ - ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนและร่วมรับผิดชอบ - มีการติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานตามวงจรคุณภาพ	
ปานกลาง	- สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการคุณภาพและการบริหารเชิงกลยุทธ์ แต่การนำแผนไปสู่การปฏิบัติในบางโครงการยังไม่ต่อเนื่อง - ผู้บริหารดำเนินบทบาทผู้นำทางวิชาการและการนิเทศภายในเป็นครั้งคราว - มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดสรรทรัพยากรตามเกณฑ์ขั้นต่ำ - ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในบางกิจกรรม และมีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานแต่ยังไม่นำมาใช้ปรับปรุงพัฒนางานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ	

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
กำลังพัฒนา	- สถานศึกษายังไม่มีระบบบริหารจัดการคุณภาพที่ชัดเจน หรือขาดโครงสร้างการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่เป็นระบบ - ผู้บริหารยังไม่ได้แสดงบทบาทผู้นำทางวิชาการเท่าที่ควร ระบบการนิเทศภายใน อัตรากำลัง และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังขาดการประสานงานที่ดี - ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมน้อย และยังไม่มีการนำข้อมูลหรือผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานอย่างเป็นรูปธรรม	

๒.๓ การบริหารหลักสูตร

สถานศึกษามีการวิเคราะห์ ศึกษาผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตลอดทั้งปีการศึกษา ประเมินหลักสูตรตามสภาพจริง จัดทำหลักสูตรตามบริบทของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับธรรมชาติเด็กในพื้นที่ การบริหารจัดการด้านการพัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ และบริบทของสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการ รวมถึง มุ่งพัฒนาผลการทดสอบที่สอดคล้องกับหลักสูตร โดยคำนึงถึงความต้องการและความแตกต่างของแต่ละบุคคล หลักสูตรสถานศึกษามีความยืดหยุ่นและทันสมัย ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับชีวิตจริง และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- สถานศึกษามีการวิเคราะห์และศึกษาผลการจัดการศึกษาตลอดปีอย่างลึกซึ้ง มีการออกแบบและจัดทำหลักสูตรที่ยืดหยุ่น ทันสมัย สอดคล้องกับบริบทและธรรมชาติของผู้เรียนในพื้นที่อย่างแท้จริง - มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะพื้นฐาน สมรรถนะหลัก และผลการทดสอบอย่างเป็นระบบ คำนึงถึงความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างรอบด้าน - ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง วิถีครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น จนส่งผลให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพ และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่นได้ชัดเจน	๑.หลักสูตรสถานศึกษา/หลักสูตรท้องถิ่น/หลักสูตรเพิ่มเติม ๒.ผลงาน/ชิ้นงาน
ดีเลิศ	- สถานศึกษามีการวิเคราะห์หลักสูตรและศึกษาผลการจัดการศึกษาตลอดปีอย่างเป็นระบบ - จัดทำหลักสูตรตามบริบทและธรรมชาติของผู้เรียนในพื้นที่ ออกแบบหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและทันสมัย คำนึงถึงความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล - มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะพื้นฐาน สมรรถนะหลัก และ	

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
	ยกระดับผลการทดสอบที่สอดคล้องกับหลักสูตร - มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานหรือชิ้นงานที่นำไปประยุกต์ใช้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและวิถีชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม พัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพ	
ดี	- สถานศึกษามีการวิเคราะห์หลักสูตรและศึกษาผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา - จัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและธรรมชาติของผู้เรียนในพื้นที่ตามเกณฑ์มาตรฐาน - มีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะพื้นฐาน สมรรถนะหลัก ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และผลการทดสอบที่สอดคล้องกับหลักสูตร หลักสูตรมีความยืดหยุ่นในระดับที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดี	
ปานกลาง	- สถานศึกษามีการวิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำหลักสูตรตามบริบทของสถานศึกษา แต่การนำผลการจัดการศึกษาตลอดปีมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรยังไม่ต่อเนื่อง - มีการมุ่งเน้นพัฒนาสมรรถนะพื้นฐานและความรู้ตามหลักสูตร แต่การตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลและความยืดหยุ่นทันสมัยของหลักสูตรยังทำได้จำกัดในบางรายวิชา - การส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริงหรือนวัตกรรมยังเกิดขึ้นเป็นรายบุคคลหรือเฉพาะกลุ่ม	
กำลังพัฒนา	- สถานศึกษายังไม่มีการวิเคราะห์หลักสูตรหรือประเมินหลักสูตรตามสภาพจริงอย่างเป็นระบบ - โครงสร้างหลักสูตรขาดความยืดหยุ่นและไม่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นหรือธรรมชาติของผู้เรียนในพื้นที่ - การจัดการเรียนรู้อย่างไม่ครอบคลุมการพัฒนาสมรรถนะหลักและการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงหรือสร้างสรรค์ผลงาน	

๒.๔ การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความสามารถด้านการสร้าง และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา นำนวัตกรรมและกระบวนการสร้างนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียนตามบริบทของสถานศึกษา

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- สถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรตามแผนงาน/โครงการอย่างเป็นระบบ จนครูและบุคลากรมีความเชี่ยวชาญระดับสูงในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา - มีระบบการติดตามและประเมินผลการใช้นวัตกรรมอย่างเข้มแข็ง - ครูและบุคลากรสามารถนำนวัตกรรมและกระบวนการสร้างนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียนได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพสูง จนเกิดผลงานเชิงประจักษ์และสามารถเป็นแบบอย่าง (Best Practice) หรือเป็นพี่เลี้ยงให้แก่สถานศึกษาอื่นได้	๑. รายงานโครงการพัฒนาบุคลากร ๒. นวัตกรรมทางการศึกษาของครูและบุคลากร ๓. การเผยแพร่ผลงานนวัตกรรม/ผลงานทางวิชาการ
ดีเลิศ	- สถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรตามแผนงาน/โครงการ ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา - มีการติดตามและประเมินผลการใช้นวัตกรรมอย่างเป็นระบบ - ครูและบุคลากรส่วนใหญ่สามารถนำนวัตกรรมและกระบวนการสร้างนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียนได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ส่งผลให้ผลงานหรือการจัดการเรียนรู้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน	
ดี	- สถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาตามที่สถานศึกษากำหนด - มีการติดตามประเมินผลการใช้นวัตกรรมในระดับสถานศึกษา - ครูและบุคลากรนำนวัตกรรมหรือกระบวนการสร้างนวัตกรรมมาปรับใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียนตามบริบทของสถานศึกษาได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน	

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ปานกลาง	- สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมอยู่บ้าง แต่ยังไม่ครอบคลุมหรือไม่มีแผนงาน/โครงการรองรับที่ชัดเจน - มีการนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนางานหรือจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือเฉพาะกลุ่ม - การติดตามและประเมินผลยังไม่เป็นระบบและยังขาดการนำผลไปใช้ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	
กำลังพัฒนา	- สถานศึกษายังไม่มีแผนงาน/โครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรในด้านการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาที่ชัดเจน - ครูและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างนวัตกรรม และยังไม่มีระบบการติดตามประเมินผล รวมถึงยังไม่มีมีการนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียนตามบริบทของสถานศึกษา	

๒.๕ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ /การจัด ประสบการณ์

สถานศึกษาจัดระบบการจัดหา การพัฒนา และการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมภารกิจและบริบทของสถานศึกษา

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- สถานศึกษาจัดระบบการจัดหา การพัฒนา และการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงฐานข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพสูง ครอบคลุมภารกิจและบริบทของสถานศึกษาอย่างครบถ้วน - ทุกฝ่ายสามารถเข้าถึงและใช้บริการได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัย มีการนำเทคโนโลยีและฐานข้อมูลสารสนเทศมาใช้ขับเคลื่อนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้/การจัดประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง จนเกิดเป็น "นวัตกรรมการบริหารจัดการดิจิทัล" หรือวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษาอื่นได้	๑. สื่อ เทคโนโลยี ๒. ระบบข้อมูลสารสนเทศ
ดีเลิศ	- สถานศึกษาจัดระบบการจัดหา การพัฒนา และการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงฐานข้อมูลสารสนเทศที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมภารกิจและบริบทของสถานศึกษา - มีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้วิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการ	

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
	ตัดสินใจของผู้บริหารและการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นรูปธรรม ระบบฐานข้อมูลมีความถูกต้องทันสมัย และตอบสนองต่อการใช้งานของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้อย่างดีเยี่ยม	
ดี	- สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน - มีการจัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับภารกิจและบริบทของสถานศึกษา - มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานอย่างเป็นระบบ ครูและบุคลากรสามารถเข้าถึงและนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ได้ตามแผนที่กำหนด	
ปานกลาง	- สถานศึกษาจัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลสารสนเทศอยู่บ้าง แต่ระบบยังไม่เชื่อมโยงกันหรือขาดความครอบคลุมในบางภารกิจ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการบริหารและการจัดการเรียนรู้อย่างไรก็ตามเฉพาะส่วนหรือขึ้นอยู่กับความพร้อมของบุคคล - ระบบฐานข้อมูลยังขาดการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง	
กำลังพัฒนา	- สถานศึกษายังไม่มีระบบการจัดการ การพัฒนา หรือการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นระบบชัดเจน - ขาดฐานข้อมูลสารสนเทศที่พร้อมใช้งานในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ หรือข้อมูลที่มีอยู่กระจัดกระจาย ไม่ถูกต้อง และยังไม่ได้นำเทคโนโลยีมาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานตามบริบทของสถานศึกษาเท่าที่ควร	

๒.๖ จัดระบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

เป็นระบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครูและบุคลากร เกิดจากการรวมกลุ่มของผู้ร่วมวิชาชีพ ที่มีเป้าหมายเดียวกัน ในการพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ ครูกับผู้บริหาร ครูกับครู ครูกับเด็ก เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ พัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้รับของครู ให้ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานที่เกี่ยวข้องและครู จัดระบบการพัฒนาครูบนงานประจำในลักษณะชุมชนการเรียนรู้ของครู (Professional Learning Community : PLC) หรือระบบอื่นๆ ที่มีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกัน เช่น ระบบการจัดการความรู้ ระบบการศึกษาบทเรียน (Lesson Study) และส่งเสริมการพัฒนาให้ถึงระดับที่เป็นการวิจัยชั้นเรียน และ การวิจัยเพื่อพัฒนาในแบบอื่นๆ ตามความสนใจและศักยภาพของสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ โดยการใช้เทคนิคที่สำคัญ เช่น การ

ทบทวนแผนปฏิบัติงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการประเมิน เรียนรู้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเกิดแบบอย่างที่ดีหรือนวัตกรรมที่เกิดจากชุมชนการเรียนรู้ของครู

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- สถานศึกษามีระบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หรือระบบการพัฒนาทีมงานประจำอื่น ๆ (เช่น Lesson Study) อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพสูง ครูและบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๒๐ ชั่วโมงต่อภาคเรียนครบ ๑๐๐% - มีการกำหนดประเด็นปัญหาที่หลากหลายครอบคลุมทุกงาน กระบวนการ PLC นำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียนหรือการวิจัยเพื่อพัฒนาที่มีคุณภาพสูง - มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทบทวนแผน และประเมินระบบอย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็น "แบบอย่างที่ดี (Best Practice)" หรือ "นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้/การบริหาร" ที่สร้างผลงานเชิงประจักษ์และสามารถเผยแพร่เป็นแบบอย่างแก่สถานศึกษาอื่นได้	๑. คู่มือการดำเนินการ PLC ๒. รายงานผลการดำเนินงาน PLC ๓. นวัตกรรมการบริหาร/การเรียนรู้
ดีเลิศ	- สถานศึกษามีระบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ชัดเจน ครูและบุคลากรส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๒๐ ชั่วโมงต่อภาคเรียน - มีการกำหนดประเด็นปัญหาและการพัฒนาวิชาชีพที่หลากหลายครอบคลุมภารกิจหลัก มีการนำผลจากการทำ PLC ไปขับเคลื่อนจนถึงขั้นทำการวิจัยในชั้นเรียน - มีการนำผลไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเป็นรูปธรรมส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นชัดเจน และมีการประเมินระบบ PLC เพื่อปรับปรุงงานอย่างสม่ำเสมอ	
ดี	- สถานศึกษามีระบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นระบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ครูและบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๒๐ ชั่วโมงต่อภาคเรียนตามเป้าหมายของสถานศึกษา - มีการรวมกลุ่มของครูกับผู้บริหาร ครูกับครู หรือครูกับผู้เรียน เพื่อสะท้อนความคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน - มีการบันทึกกิจกรรมและประเมินผลระบบ PLC ตามวงจรคุณภาพ และมีการนำผลจากการร่วมชุมชนการเรียนรู้ไปใช้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในหน้าที่	

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ปานกลาง	- สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แต่ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจนในระดับสถานศึกษา ครูและบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบทุกคนหรือชั่วโมงกิจกรรมเฉลี่ยยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ๒๐ ชั่วโมงต่อภาคเรียน - การกำหนดประเด็นปัญหายังจำกัดเฉพาะกลุ่ม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว และการนำผลไปใช้ปรับปรุงงานหรือการจัดการเรียนรู้อยังไม่ต่อเนื่องและยังไม่ได้พัฒนาไปถึงขั้นการวิจัยในชั้นเรียน	
กำลังพัฒนา	- สถานศึกษายังไม่มีการจัดระบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หรือระบบการจัดการความรู้อื่น ๆ ที่เป็นรูปธรรม ครูและบุคลากรขาดการรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียน - ชั่วโมงการเข้าร่วมกิจกรรม PLC ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมาก - ไม่มีการบันทึกกิจกรรมอย่างเป็นระบบ และไม่มีการนำผลจากกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาใช้ในการปรับปรุงงานหรือสร้างนวัตกรรมใด ๆ	

๒.๗ ระบบสนับสนุนของฝ่ายวิชาการ

สถานศึกษามีการบริหารคุณภาพการจัดการศึกษาด้วยระบบสนับสนุนฝ่ายวิชาการ เพื่อติดตามตรวจสอบ ประเมิน เรียนรู้ และปรับปรุงระบบของหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล และระบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู (Professional Learning Community : PLC) โดยสถานศึกษาควรมีการจัดการแบบมีส่วนร่วม มีขั้นตอน มีการติดตาม ตรวจสอบ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับบริหารคุณภาพการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายย่อยของสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายวิชาการ ประมวลข้อมูลสะท้อนกลับตลอดปีการศึกษาและป้อนข้อมูลสู่กระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้กระบวนการทั้งหมดเกิดเป็นวงจรประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่สมบูรณ์

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- สถานศึกษามีการบริหารคุณภาพการจัดการศึกษาด้วยระบบสนับสนุนฝ่ายวิชาการที่มีประสิทธิภาพสูงและมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย สามารถติดตาม ตรวจสอบ และประเมินระบบของหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล (ระบบ OLE) ควบคู่กับระบบ PLC ได้อย่างเข้มแข็ง - ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการร่วมกันประมวลข้อมูลสะท้อนกลับ (Feedback Loop) ตลอดปีการศึกษาเพื่อป้อนกลับ	๑. แผนการนิเทศภายในสถานศึกษา ๒. ภาพกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๓. รายงานผลการนิเทศ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
	เข้าสู่กระบวนการจัดการศึกษาทันที - จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเครือข่ายย่อยของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงระบบ OLE และ PLC จนเกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์ที่เป็นรูปธรรมและขับเคลื่อนเป็นวงจรประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่สมบูรณ์แบบ จนสามารถเป็นต้นแบบด้านระบบสนับสนุนวิชาการให้แก่สถานศึกษาอื่นได้	
ดีเลิศ	- สถานศึกษามีการบริหารคุณภาพด้วยระบบสนับสนุนฝ่ายวิชาการเพื่อติดตามระบบ OLE และระบบ PLC อย่างเป็นระบบชัดเจน มีกระบวนการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประมวลข้อมูลสะท้อนกลับ และมีการรายงานผลเพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการจัดการศึกษา - ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการร่วมกันประมวลข้อมูลสะท้อนกลับและนำผลไปปรับปรุงระบบ OLE และระบบ PLC ให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง - มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มเครือข่ายย่อยของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ส่งผลให้ระบบงานวิชาการมีพัฒนาการที่สูงขึ้นชัดเจน	
ดี	- สถานศึกษามีการบริหารคุณภาพการจัดการศึกษาระบบสนับสนุนฝ่ายวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐาน มีระบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประมวลข้อมูลสะท้อนกลับ และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดประเมินผล และการดำเนินงาน PLC - มีการนำผลการประเมินจากการติดตามไปปรับปรุงระบบ OLE และระบบ PLC ตามรอบเวลาที่กำหนด และเข้าร่วมหรือจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารคุณภาพการศึกษาในระดับเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	
ปานกลาง	- สถานศึกษามีระบบสนับสนุนของฝ่ายวิชาการในการติดตามระบบ OLE และ PLC อยู่บ้าง แต่การประมวลข้อมูลสะท้อนกลับและการรายงานผลยังไม่ต่อเนื่องและไม่ครอบคลุมทุกมิติ - มีการปรับปรุงระบบการเรียนการสอนหรือกิจกรรม PLC เป็นบางส่วนแต่ยังไม่เชื่อมโยงกันเป็นระบบที่เป็นรูปธรรม และการจัดเวทีหรือมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้	

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
	ในกลุ่มเครือข่ายย่อยยังทำได้ไม่สม่ำเสมอ	
กำลังพัฒนา	- สถานศึกษายังไม่มีระบบสนับสนุนของฝ่ายวิชาการที่ชัดเจนในการกำกับติดตามระบบ OLE หรือระบบ PLC - ขาดกระบวนการประมวลข้อมูลสะท้อนกลับและการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ทำให้ไม่มีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ และยังไม่มีส่วนร่วมในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารคุณภาพการศึกษาร่วมกับกลุ่มเครือข่ายย่อย	

๒.๘ ระบบสนับสนุนของฝ่ายทั่วไป

สถานศึกษามีการจัดระบบสนับสนุนทั่วไป เช่น การสนับสนุนคุณภาพด้านอาหารที่เป็นไปตามหลักโภชนาการ และสุขภาพอนามัย เพื่อการเจริญเติบโตอย่างสมวัย อาคารสถานที่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- สถานศึกษามีการบริหารจัดการและจัดระบบสนับสนุนของฝ่ายทั่วไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงและครบถ้วนทุกมิติ - มีการจัดโภชนาการและสุขภาพอนามัยที่เป็นไปตามหลักโภชนาการ ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางร่างกายเจริญเติบโตสมวัยอย่างชัดเจน - มีการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน รวมถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความปลอดภัยขั้นสูงสุดเป็นรูปธรรม - มีมาตรการป้องกันและประเมินความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ จนเกิดเป็น "สถานศึกษาปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพต้นแบบ" ที่ได้รับรางวัล/การยกย่อง หรือเป็นแบบอย่าง (Best Practice) ให้สถานศึกษาอื่นมาศึกษาดูงานได้	๑. โครงสร้างการบริหารงาน ๒. แผนงานโครงการ ๓. แผนเผชิญเหตุ ๔. บรรยาภาศภายในห้องเรียน/นอกห้องเรียน ๕. รายงานภาวะโภชนาการ
ดีเลิศ	- สถานศึกษามีการบริหารจัดการระบบสนับสนุนของฝ่ายทั่วไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ - จัดบริการด้านโภชนาการและสุขภาพอนามัยที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ส่งผลให้ผู้เรียนมีสุขภาพแข็งแรงและมีพัฒนาการสมวัย - มีการพัฒนาและดูแลรักษาสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
	ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางสังคมให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย ทันสมัย และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่างดีเยี่ยม โดย ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนอย่างเข้มแข็ง	
ดี	- สถานศึกษাজัดระบบสนับสนุนของฝ่ายทั่วไปได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน - มีการจัดบริการอาหารตามหลักโภชนาการและการดูแล สุขภาพอนามัยพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตของ ผู้เรียนอย่างสมวัย - มีการดูแลรักษาอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกทาง กายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้มีความสะอาด - จัดสภาพแวดล้อมทางสังคมและมาตรการความปลอดภัย ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามแผนงานที่ สถานศึกษากำหนด	
ปานกลาง	- สถานศึกษাজัดระบบสนับสนุนของฝ่ายทั่วไปอยู่บ้าง แต่ยัง ไม่ครอบคลุมหรือขาดความต่อเนื่องในบางด้าน - อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียนบางส่วนยังขาดการบำรุงรักษา - มาตรการความปลอดภัยและการปรับสภาพแวดล้อมทาง สังคมยังทำได้เฉพาะหน้าและยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน	
กำลังพัฒนา	- สถานศึกษายังไม่มีระบบการจัดการหรือระบบสนับสนุน ของฝ่ายทั่วไปที่ชัดเจน - บริการด้านโภชนาการและสุขภาพอนามัยยังไม่ได้ มาตรฐาน - สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนทรุดโทรม ขาดการ ดูแลรักษา - ขาดสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และยัง ไม่มีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่เป็นรูปธรรม ซึ่งอาจ ส่งผลกระทบต่อสุขภาวะและความปลอดภัยของผู้เรียน	

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการบริหารและการจัดการเรียนรู้ (ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ)

เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีการบริหารจัดการเรียนรู้เชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติโดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (Coach & Mentor) แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการนิเทศ ติดตาม และมีการประเมินการจัดการเรียนรู้ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการรายงานผลและนำผลมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กอย่างต่อเนื่อง

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- ครูจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง (Active Learning) ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง โดยทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (Coach & Mentor) อย่างรอบด้าน - แสวงหาเทคนิคและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย - ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน - มีระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินการจัดการเรียนรู้โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเข้มแข็ง - มีการรายงานผลและนำข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กอย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็น "นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้" ที่ได้รับการยอมรับ และมีการเผยแพร่เป็นแบบอย่าง (Best Practice) แก่หน่วยงานหรือสถานศึกษาอื่น	๑. แผนการจัดการเรียนรู้ ๒. รายงานการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล
ดีเลิศ	- ครูจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร โดยทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำแนะนำ เป็นโค้ชและพี่เลี้ยงแก่ผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม - มีการใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน - มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
	- มีการรายงานผลและนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จนเห็นพัฒนาการของผู้เรียนดีขึ้นอย่างชัดเจน	
ดี	- ครูจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก คอยคอยให้คำปรึกษาและดูแลแนะนำผู้เรียน - มีการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตจริง - ได้รับการนิเทศ ติดตาม และประเมินการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษา - มีการสรุปรายงานผลและนำผลไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามรอบเวลา	
ปานกลาง	- ครูมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติบ้าง แต่ส่วนใหญ่ยังคงเน้นการสอนแบบบรรยายเป็นหลัก บทบาทในการเป็นโค้ชหรือผู้สร้างแรงบันดาลใจยังทำได้เฉพาะกลุ่ม - มีการนิเทศติดตามการสอนตามแผนแต่ยังขาดความต่อเนื่อง และการนำผลประเมินหรือข้อมูลสะท้อนกลับมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพผู้เรียนยังทำได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ	
กำลังพัฒนา	- ครูยังจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับแนวทางการคิดและปฏิบัติจริง (Active Learning) ขาดบทบาทการเป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือโค้ชในการเรียนรู้ เทคนิคการสอนขาดความหลากหลาย ไม่ยืดหยุ่น - ยังไม่มีระบบการนิเทศติดตามหรือการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม และไม่มีการนำผลมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	

๓.๒ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ได้มีกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการและวิธีการที่หลากหลายเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการสร้างองค์ความรู้ได้ มีศักยภาพในการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ นั้นทำให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติจริง มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่น ทุ่เมในการทำงาน และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและจัดกระทำข้อมูลที่ได้รับอย่างเป็นระบบ มีทักษะในการแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ ในการเรียนรู้ จนสามารถพัฒนานวัตกรรมหรือผลงานที่ตนเองมีความถนัดสามารถนำความรู้ไปใช้ประยุกต์ ในชีวิตประจำวันได้

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- ครูจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างมีประสิทธิภาพสูง ผู้เรียนมีศักยภาพและทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติจริง - มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นทุ่มเท และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง - ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และจัดกระทำข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีทักษะการแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ขั้นสูง จนสามารถคิดค้นและพัฒนานวัตกรรม ชิ้นงาน หรือผลงานตามความถนัดของตนเองที่มีคุณภาพสูง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่สู่สาธารณชนหรือได้รับรางวัลสร้างชื่อเสียงได้	๑. แบบรายงานและประเมินการใช้สื่อการสอนหรือ ๒. แบบแบบรายงานและประเมินการใช้นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้
ดีเลิศ	- ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ได้อย่างเป็นรูปธรรม - ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติจริง มีความมุ่งมั่นในการทำงาน สามารถวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีทักษะการแก้ปัญหา และมีความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ จนสามารถพัฒนานวัตกรรมหรือชิ้นงาน/ผลงานตามความถนัดของตนเอง ที่นำไปใช้ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและวิถีชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
ดี	- ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ตามเกณฑ์มาตรฐาน - ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง มีความใฝ่เรียนรู้ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลแก้ปัญหา และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างชิ้นงานหรือผลงานตามความถนัด เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	
ปานกลาง	- ครูมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและการลงมือปฏิบัติบ้าง แต่ยังไม่ครอบคลุมผู้เรียนทุกคน - ผู้เรียนเริ่มมีทักษะการค้นคว้าและแก้ปัญหาพื้นฐาน แต่กระบวนการคิดวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบและการสร้างสรรค์ชิ้นงานยังอยู่ในระดับเริ่มต้น ยังไม่พัฒนาไปถึงขั้นการเกิดนวัตกรรมหรือผลงานที่โดดเด่น	
กำลังพัฒนา	- กระบวนการเรียนการสอนยังเน้นการถ่ายทอดความรู้แบบเดิม ขาดการส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ - ผู้เรียนขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ ยังไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็น	

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
	ระบบหรือแก้ปัญหาได้ และยังไม่มี การส่งเสริมให้ผู้เรียน สร้างสรรค์ผลงาน ชิ้นงาน หรือนวัตกรรมตามศักยภาพ	

๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ สร้างบรรยากาศโดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกในชั้นเรียน มีความอดทนและยอมรับต่อธรรมชาติตามวัยของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ไตร่ตรอง ทบทวน พฤติกรรมตนเอง นักเรียนรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริง เกิดความสำเร็จในตนเองและนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพสูง - สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก - มีความอดทน เข้าใจ และยอมรับธรรมชาติและพฤติกรรมตามวัยของผู้เรียนอย่างแท้จริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนและไตร่ตรองพฤติกรรมตนเองด้วยความเข้าใจ ส่งผลให้ผู้เรียนรักที่จะเรียนรู้ มีความสุขในการเรียนรู้ร่วมกัน สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้กับชีวิตจริง เกิดความรู้สึกระบบความสำเร็จในตนเอง (Self-efficacy) นำทักษะและพฤติกรรมเชิงบวกไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างยั่งยืน และเป็นชั้นเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบวกที่สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นได้	๑. รายงานการเยี่ยมบ้านนักเรียน ๒. แผนการจัดการเรียนรู้
ดีเลิศ	- ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ - สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์เชิงบวก - มีความอดทน ยอมรับธรรมชาติตามวัยของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ไตร่ตรองและปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข สามารถเชื่อมโยงความรู้และพฤติกรรมเชิงบวกไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง	
ดี	- ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยตามเกณฑ์มาตรฐาน - มีการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกในชั้นเรียน คอยดูแลและยอมรับธรรมชาติตามวัยของผู้เรียน - ให้คำแนะนำเมื่อผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ส่งผลให้	

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
	ผู้เรียนบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี สามารถเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนๆ ได้อย่างมีความสุขและนำข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	
ปานกลาง	- ครูผู้สอนมีการควบคุมและดูแลชั้นเรียน แต่การบริหารจัดการยังไม่เป็นระบบหรือเน้นการใช้อำนาจ/การลงโทษมากกว่าการสร้างบรรยากาศเชิงบวก - การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนไตร่ตรองพฤติกรรมตนเองทำได้เป็นครั้งคราว ผู้เรียนเรียนรู้ตามหน้าที่แต่ยังขาดความสุขหรือความกระตือรือร้นในการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับชีวิตจริง	
กำลังพัฒนา	- ครูผู้สอนยังขาดระบบการจัดการชั้นเรียนที่ดี ขาดบรรยากาศการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก - ไม่เข้าใจหรือไม่ยอมรับธรรมชาติตามวัยของผู้เรียน - ชั้นเรียนขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้เรียนขาดความสุขในการเรียนรู้ และยังไม่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนไตร่ตรองพฤติกรรมของตนเอง	

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

ครูมีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและหลากหลาย สอดคล้องกับเป้าหมาย ในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และผู้ปกครองเพื่อนำผลไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- ครูมีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน - ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสม และสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ - มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ที่สะท้อนจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาแก่ผู้เรียนและผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ รวดเร็ว และทันท่วงที - สถานศึกษานำผลการประเมินไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง จนเกิดเป็น "นวัตกรรม/เครื่องมือวัดประเมินผลต้นแบบ" ที่สามารถเผยแพร่และเป็นแบบอย่างให้แก่สถานศึกษาอื่นได้	๑. แผนการจัดการเรียนรู้ ๒. รายงานการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล ๓. เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ๔. บันทึกหลังสอน ๕. รายงานวิจัยในชั้นเรียน
ดีเลิศ	- ครูมีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้	

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
	อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน - เลือกใช้เครื่องมือและวิธีการวัดประเมินผลที่เหมาะสมหลากหลายตรงตามเป้าหมายการเรียนรู้ - มีการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้ปกครองเป็นประจำเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนรู้ - สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้อย่างเห็นได้ชัด	
ดี	- ครูมีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด - ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ - มีการแจ้งผลการประเมินและข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้ปกครองตามรอบเวลา และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับหนึ่ง	
ปานกลาง	- ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แต่ยังไม่ใช่วิธีการและเครื่องมือแบบเดิมเป็นหลัก - ขาดความหลากหลาย ขั้นตอนการประเมินยังไม่เป็นระบบ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้ปกครองทำได้เฉพาะช่วงสรุปปลายภาคเรียน - การนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียนยังทำได้ไม่ต่อเนื่อง	
กำลังพัฒนา	- ครูยังขาดระบบการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน - เครื่องมือวัดผลไม่สอดคล้องกับเป้าหมายหรือตัวชี้วัด - ขาดการแจ้งข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง - ไม่มีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหรือแก้ไขปัญหในชั้นเรียน	

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูล สะท้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
ยอดเยี่ยม	- ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครูกับนักเรียน, ครูกับครู, ครูกับผู้ปกครอง/กรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง) มีการ	๑. รายงานกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา	เอกสารหลักฐาน/ร่องรอย
	แลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (Feedback Loop) อย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพสูง - มีการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เข้มแข็ง - นำข้อมูลสะท้อนกลับไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็น "แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)" หรือนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับการยอมรับ ถ่ายทอด และเผยแพร่เป็นแบบอย่างให้แก่สถานศึกษาอื่นได้	๒. รายงานการนิเทศภายใน ๓. รายงานผล การประเมินตนเองรายบุคคล (PSAR)
ดีเลิศ	- ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง - มีการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม - มีการนำข้อมูลสะท้อนกลับมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างเห็นผลชัดเจน เกิดแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ภายในสถานศึกษาที่ช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียน	
ดี	- ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับตามเกณฑ์มาตรฐาน - มีการจัดตั้งและเข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระหว่างครูกับครู และผู้ปกครองตามรอบเวลา - มีการนำข้อมูลสะท้อนกลับไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามแผนที่กำหนดไว้	
ปานกลาง	- ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับอยู่บ้าง แต่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือจำกัดเฉพาะบางกลุ่ม - กระบวนการ PLC ยังไม่ต่อเนื่อง - การนำข้อมูลสะท้อนกลับไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้อยังทำได้ไม่เป็นระบบและยังไม่เห็นผลการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน	
กำลังพัฒนา	- ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังขาดช่องทางหรือระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ - ไม่มีกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่เป็นรูปธรรม - ไม่มีการนำข้อมูลสะท้อนกลับมาใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้	

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ	
คะแนนร้อยละ	ระดับคุณภาพ
๙๐ - ๑๐๐	ยอดเยี่ยม
๘๐ - ๘๙	ดีเลิศ
๖๐ - ๗๙	ดี
๕๐ - ๕๙	ปานกลาง
น้อยกว่าร้อยละ ๕๐	กำลังพัฒนา

ส่วนที่ ๓

แนวทางการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

จากประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ กล่าวถึง “การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา” หมายความว่า กระบวนการและกลไกในการตรวจสอบ ประเมิน เรียนรู้ และปรับปรุงระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมั่นใจว่า สถานศึกษาบริหารและจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งทำให้ผู้เรียนทุกคนบรรลุคุณภาพในทุกขั้นตอนตามหลักสูตร และสถานศึกษาเกิดการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อขยายผลไปสู่การปฏิรูปการศึกษาของประเทศในวงกว้าง โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา โดยการจัดระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาและระบบสนับสนุนทั่วไป ที่ก่อให้เกิดคุณภาพที่ต้องการตามหลักสูตรได้จริง ตรวจสอบ ประเมิน และกำหนดแนวทางในการปรับปรุงระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาประจำปีในระดับสถานศึกษา โดยพิจารณาจากผลการตรวจสอบและประเมินประสิทธิภาพของระบบการบริหารคุณภาพการจัดการศึกษา (Quality Management) จัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาประจำปีการศึกษาและเปิดเผยรายงานต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และรายงานผลการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและเปิดเผยต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกสิ้นปีการศึกษา

เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. ๒๕๖๔ และให้สถานศึกษาเข้าใจถึงแนวทางการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการรองรับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนในสถานศึกษาทุกแห่งในทุกสามปี จากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้

๑) สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีการกำหนดระบบของหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ระบบชุมชนการเรียนรู้ของครู ระบบสนับสนุนของฝ่ายวิชาการ และระบบสนับสนุนทั่วไป กำหนดแนวทางในการปรับปรุงระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาประจำปี อย่างเป็นวงจรต่อเนื่องในทุกๆ ปีการศึกษา

๒) สถานศึกษานำมาตราฐานการศึกษาที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีจะกำหนดประกาศใช้ ไปเทียบเคียงและจัดทำเป็น “มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา” จัดทำระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ ระบบหลักในการบริหารคุณภาพการจัดการศึกษา และระบบสนับสนุนทั่วไป สถานศึกษาต้องตรวจสอบ ประเมิน และกำหนดแนวทางในการปรับปรุงระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาประจำปีในระดับสถานศึกษาขึ้น โดยมีการดำเนินการเป็นระยะตลอดปี

การศึกษาเพื่อตรวจสอบและประเมินประสิทธิผลและประสิทธิภาพของระบบ และเปิดเผยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับรู้จนเกิดความมั่นใจในระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สรุปผลการดำเนินงานเป็นรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาประจำปีการศึกษา และนำแนวทางของการปรับปรุงทั้งหมดเข้าสู่กลไกในการขับเคลื่อนการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๓) เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในมาตรา ๓๖ กำหนดให้ คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอาจดำเนินการทดสอบทางการศึกษา โดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) และมาตรา ๓๗ กำหนดให้สถานศึกษานำร่องรายงานผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาต่อเนื่อง โดยมาตรา ๓๘ สถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ให้ถือว่าเป็นการผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติแล้ว แต่ถ้าสถานศึกษานำร่องใดที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนด ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ขอให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันที่มีผลงานด้านการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้คำแนะนำในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษานำร่องและแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทราบ

๔) การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการตัดสินระดับคุณภาพตามมาตรฐานเป็นไปตามหลักการตัดสิน โดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) และการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (Peer Review) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ คณะกรรมการประเมินต้องมีความรู้รอบด้าน และวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในการตัดสิน เพื่อให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

๕) การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริง โดยให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ ผนวกกับการประเมิน เชิงปริมาณควบคู่กันไป การตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการ ที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบ ในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงาน

๖) การกำหนดเป้าหมายความสำเร็จการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายความสำเร็จและเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาโดยให้ยึดหลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนา และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา

๗) การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เน้นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (Evidence Based) โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมาย การประเมินเพื่อการพัฒนาผลการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมิน แต่ข้อมูลต้องมีความน่าเชื่อถือ และสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

๘) คณะที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรศึกษามาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่กำหนดให้เข้าใจองค์ก่อก่อนดำเนินการประเมินคุณภาพสถานศึกษาของตน หลังประเมินแล้วให้แจ้งผลการประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุปและเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report)

๙) ในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สถานศึกษาดำเนินการโดยให้มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

๑๐) ให้สถานศึกษาสรุปและจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียน และผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑๑) โครงสร้างรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาไม่มีรูปแบบตายตัว ให้สถานศึกษาจัดทำในสิ่งที่สถานศึกษาต้องการนำเสนอได้ สิ่งสำคัญที่สุดของรายงานการประเมินตนเอง คือ กระบวนการพัฒนาคุณภาพซึ่งหมายถึง กิจกรรม/โครงการ/งานที่สถานศึกษาดำเนินการที่จะสะท้อนให้เห็นถึงหลักการ แนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาการมีเป้าหมาย หรือรูปแบบที่ชัดเจนในการพัฒนาการเรียนการสอนซึ่งทุกกิจกรรม/โครงการ/งานส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา โดยให้นำเสนอข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นของสถานศึกษาและมุ่งเน้นตอบคำถามดังนี้ คือ ๑) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพในระดับใด ๒) ข้อมูลหลักฐานและเอกสารเชิงประจักษ์สนับสนุนมีอะไรบ้าง และ ๓) แนวทางพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้นกว่าเดิมเป็นอย่างไร

๑๒) ข้อควรตระหนักในการประเมินคุณภาพภายใน

๑๒.๑) ผู้ประเมินควรมีความรู้ลึกและเข้าใจบริบทของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งในแง่มุมของภาระงาน โครงสร้างเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริหาร และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และมีประสบการณ์เพียงพอ เพื่อการช่วยชี้แนะการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และตรงประเด็น เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาอย่างแท้จริง

๑๒.๒) ผู้ประเมินควรวิเคราะห์หรือปราชญ์ด้วยใจเป็นกลางโดยพิจารณาจากข้อมูลหลักฐานที่เก็บรวบรวมจากหลาย ๆ ด้าน ทั้งข้อมูลปัจจุบัน และผลการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา (อาจพิจารณาย้อนหลัง ๓ ปี) ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาว่าอยู่ในระดับใด

๑๒.๓) สิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุดที่ได้รับการประเมินภายในของสถานศึกษา คือ การได้รับข้อชี้แนะคำแนะนำ แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาที่เป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้จริง ดังนั้น ผู้ประเมินจึงควรรู้ความเคลื่อนไหวของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอน

๑๒.๔) การกำหนดระยะเวลาดำเนินการประเมินภายในของสถานศึกษานั้น ให้สถานศึกษากำหนดได้เองตามความเหมาะสมแต่ควรสอดคล้องกับสภาพและบริบทของการดำเนินงาน เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐาน เช่น แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนการเรียนรู้ บันทึกหลังสอน รายงานประชุม เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า เอกสารหลักฐานต่าง ๆ นั้น เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานไม่ใช่การสร้างเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

๑๒.๕) การเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนของการสังเกตและสัมภาษณ์นั้น ควรกระทำด้วยความระมัดระวัง ต้องสร้างความรู้สึกร่วมมิตรมากกว่าการจับผิดหรือการกล่าวโทษ และควรพูดคุยสอบถามด้วยความสุภาพ และสร้างความไว้วางใจเป็นอันดับแรก ก่อนที่จะสอบถามเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

รายชื่อคณะกรรมการ

คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ

๑. นายนันท์ สังข์ชุม	ศึกษาธิการจังหวัดกระบี่
๒. นายชัยณรงค์ ช่างเรือ	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดกระบี่
๓. นายสำราญ มณีสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระบี่
๔. นายอรรถพล พลวัฒน์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดกระบี่
๕. นายประดิษฐ์ ทองใย	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดกระบี่

คณะกรรมการจัดทำเล่มคู่มือการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

๑. นายวิสนุ ปานมาศ	ผู้อำนวยการโรงเรียนพนมเบญจา
๒. นางสาวแสงดาว เพ็ชรพราว	ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองยางประชานุสรณ์
๓. นายจตุญญ รักบุตร	ผู้อำนวยการโรงเรียนลันตาราชประชาอุทิศ
๔. นางสาวศรีเพชร ฤทธิ์เพชร	รองผู้อำนวยการโรงเรียนอ่าวลึกประชาสรรค์
๕. นางสาวจรีรัตน์ ทัดแก้ว	รองผู้อำนวยการโรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์
๖. นางเยาวพา วัลลียสัจกุล	รองผู้อำนวยการโรงเรียนคลองหินพิทยาคม
๗. นางบงกช อาษา	รองผู้อำนวยการโรงเรียนพนมเบญจา
๘. นางสาวนันท์ ทองแก้วเกิด	ครูโรงเรียนพนมเบญจา
๙. นางสาวตริกจิต บินต่วน	ครูโรงเรียนคลองยางประชานุสรณ์
๑๐. นางปิยะนุช พัฒนา	ครูโรงเรียนคลองยางประชานุสรณ์
๑๑. นายศักดริน บินหริ่ม	ครูโรงเรียนลันตาราชประชาอุทิศ
๑๒. นางสาวสุกัญญา สรรเพ็ชร	ครูโรงเรียนลันตาราชประชาอุทิศ
๑๓. นางสาวนิศาชล สงวนสิน	ครูโรงเรียนอ่าวลึกประชาสรรค์
๑๔. นางสาวสุกัญญา ปานมาศ	ครูโรงเรียนอ่าวลึกประชาสรรค์
๑๕. นางสาวพรณิดา แซ่เตี่ยว	ครูโรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์
๑๖. นางอมรรัตน์ หลงขาว	ครูโรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์
๑๗. นางกมลทิพย์ มีชู	ครูโรงเรียนคลองหินพิทยาคม
๑๘. นางสาวอารีสา จันทรประเสริฐ	ครูโรงเรียนคลองหินพิทยาคม

แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา
สำหรับสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกระบี่

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระบี่